

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

ZAPLETLJAJI NA LONDONSKI KONFERENCI

Vedno novi zadržki za zadovoljivo rešitev pomorskega razorožitvenega problema — Odgoditev plenarne seje konference

London, 3. aprila. Londonska razorožitvena konferenca se razvija nekako tako kakor pravljica junaka z zmajem. Ko odseka zmaj eno glavo, mu zraste dve novi. V sličnem položaju je tudi inicijator razorožitvene konference Macdonald. Komaj se mu posreči poravnati eno nasprotstvo, že se mu na drugi strani pojavljajo novi predlogi, nove zahteve, ki vedno znova ovirajo doseganje cilja in spravljajo konferenco iz krize v krizo. Dočim so poročali pred par dnevi, da je končno prišlo do zblizanja med Anglijo in Francijo in je upati, da bo prišlo do pogodbe o omejitvi oboroževanja med vsemimi petimi državami, ki se udeležujejo konference, se je včeraj zopet izkazalo, da so bile vse te nade preuranjene. Plenarna seja konference, ki je bila sklicana za jutri, je bila po večerašnjih posvetovanjih med voditelji delegacij znova odročena za nedoločen čas. Vzrok je iskati v tem, da še ni prišlo do sporazuma v takozvani varnostni formuli. Japonska vlada je sprejela predlog, ki sta ji ga predložili tozadevno Anglija in Amerika z raznimi pridržki, o katerih se bodo morala sedaj vršiti nova pogajanja. Prav tako tudi francoski ministrski predsednik Tardieu ni odobril predloga, ki sta ga sestavila sporazumna Briand in Hender-

son. Tudi Tardieu zahteva razne izpremembe, ki pa jih označujejo v angleških krogih za nesprejemljive. O vseh teh novih predlogih in zahtevah bodo trajala pogajanja nedvomno zopet dalje časa, tako da se ne da niti približno reči, kdaj bo konferenca zaključena in kakšen bo končni rezultat. Opažati pa je, da je zopet v vseh konferenčnih krogih zavladal velik pesimizem.

London, 3. aprila. AA. Po sestanku vodij delegacij na pomorski razorožitveni konferenci je bil objavljen komunicirani, ki pravi:

»Vakatsuki je sporočil, da je japonska delegacija sedaj prejela odgovor na kompromisne predloge. Odgovor pravi, da je japonska vlada v želji, da sodeluje za popoln uspeh konference, priporočila sprejem predlogov z nekimi pridržki, o katerih naj se podrobno razpravlja.«

Predsednik je izjavil, da je imel z načelnikom ameriške delegacije že priliko izraziti svoje globoko priznanje za vsebino tega odgovora. Na seji vodij delegacij so med drugim tudi razpravljali o poročilu generalnega tajnika konference o raznih vprašanih metode in o še neresenih podrobnostih.

London, 3. aprila. Kakor se govori v političnih krogih, se je angleški ka-

binet na svoji včerajšnji seji bavil s provizorno varnostno formulo, ki se je dosegla v pogajanjih med Hendersonom in Briandom. O stališču kabineta do te formule se ni še ničesar zvedelo. Kar se tiče stališča francoske vlade, je poudariti, da je francoski ministrski predsednik Tardieu na podlagi obširne izmenjave misli z Briandom odobril novo formulo. Pogajanja med Hendersonom in Briandom se bodo nadaljevala. V finančnih krogih se govori, da so vodje delegacij včeraj popoldne sklenili odgoditi sejo konference, ki je bila določena za petek. Veliko presenečenje je včeraj na konferenci povzročila oficijelna japonska izjava, ki veli, da vsebuje odgovor japonske vlade samo instrukcijo za japonske delegate, naj nadaljujejo pogajanja z Američani in Angleži. O definitivnem odgovoru japonske vlade na angleško-ameriške razorožitvene predloge ne more biti govora.

Rim, 3. aprila. AA. Italijanski listi proglašajo za popolnoma neistinite vesti, ki so jih objavili francoski listi o tem, da je bil izvršen hud pritisk na predsednika italijanske vlade, da se odreče zahtevi po pomorski pariteti med Italijo in Francijo, na čemur vztraja italijanska delegacija na pomorski razorožitveni konferenci v Londonu.

Pogajanja za grško-turški sporazum

Slovesen podpis grško-turške pogodbe v Angori — Priprave za poglobljenje odnošajev med balkanskimi državami

Atene, 3. aprila. AA. Načrt pogodbe s Turčijo še ni dokončno sestavljen in zato še ni znano, ali bo utegnil predsednik grške vlade Venizelos še tekom aprila posestiti Angoro.

Venizelos je s svoje strani opetovano izjavil, da je odločen v najkrajšem roku rešiti vprašanje grško-turških odnošajev in da namerava zaključiti delo parlamenta najdalje sredi meseca aprila, nakar se bo napotil na potovanje po Grčiji. Obiskal bo Tracijo, Makedonijo in otok Kreto. Nato bi v primeru uspešne zaključitve pogajanj s Turčijo krenil v Angoro, da podpisuje pogodbo. Venizelos želi dati podpisu turško-grškega sporazuma poseben poudarek. Za-

to ga bodo spremljali na potu ugledni grški politiki. Tako n. pr. minister za zunanje zadeve Mihalakopoulos in po vsej priliki tudi neki šefi opozicije. Imenujejo se n. pr. Aleksander Papanastasiu in morda ga bo spremljal tudi Kaldaris.

Venizelos želi, da bi turški politiki krogi videli, da ima za seboj grško opozicijo. Zatrjuje se, da bo Venizelos po obisku Angore posetil tudi balkanske prestolnice, v katerih bi ostal po več dni, da bi se lahko seznanil z balkanskimi politiki zaradi ustvaritve čim tesnejše zveze med balkanskimi narodi. Na tej poti bi ga spremljal šef republikanske unije Papanastasiu, ki je znan borec za balkansko unijo.

Odkritje velike sleparije z izseljenci

Bivši finančni tajnik Pavel Aleksander Huber je osleparil šest posestnikov iz Koblerjev pri Kočevju za 36.000 Din.

Ljubljana, 3. aprila. Izseljeniški nadzornik v Ljubljani je odkril in naznanil pristojnim oblastem rafinirano izvedeno sleparijo, ki je za lahkovernost našega ljudstva zelo značilna.

Posestnik F. T. iz Koblerjev pri Kočevju se odpravil že dalje časa v Ameriko, kjer ima svoje sorodnike. O tem je govoril njegov sosed A. H. svojim znancom in to je zvedel bivši finančni tajnik pri finančnih direktorjih v Zagrebu in Bjelovaru

Pavel Aleksander Huber iz Zagreba, izseljenškemu komisariatu že znana sleparska firma.

Huber si je prisvojil tudi akademski naslov »doktor« ter je pod imenom »dr. Aleksander Huber, zastopnik odvjetniške pisarne dr. Belimarkovića v Beogradu« pisal A. H. pismo, da se je tej pisarni posrečilo doseči tri kvotne številke za izseljevanje v Zedinjene države.

Te kvotne številke, ki jih je pisarna dr. Belimarkovića plačala po 5000 Din, so tako izvršne, da ima že ponudbo 20.000 Din za številko, pa jih zaradi prijatelja na Pragerkem, ki je sorodnik A. H., ne da drugim kakor njemu in njegovim prijateljem. Dne 17. novembra lanskega leta se je vršil sestanek v Ljubljani, dne 16. decembra pa obisk v Koblerjih in pogodba je bila sklenjena s pripravo 24 pisen,

s katerimi je lažni dr. Huber lahkomišljenec sugeriral. Vsak mora plačati 50% vrednost kvotne številke. Plačali so Huberju v gotovini:

F. T. 6000 Din, F. S. 10.000 Din, I. S. 4900 Din, I. T. 5000 Din, M. J. 6000 Din in P. V. 5600 Din, skupaj 36.600 Din.

Preden je bila ta kupčija sklenjena, je domači župnik priporočal A. H. in F. T., ko sta se odpravila 17. novembra lani v Ljubljano na sestanek, naj se informirata radi pravilnosti in poštenosti poslovanja dr. Huberja pri izseljenškemu uradu. V to svrhu jima je izročil tudi priporočilno pismo na izseljenškega nadzornika. A. H. je pa najbrže hotel, da ostane zadeva tajna, ker je odsvetoval izročiti pismo izseljenškemu nadzorniku. S tem je povzročil, najbrže ne brez koristi, da je bila pogodba sklenjena brez vednosti izseljenškega nadzornika.

Vse bi bilo lepo, če ne bi bil dr. Huber navaden slepar. Ko je denar že sprejel, je še vedno pisal pisma, koliko truda ima s pripravami za potovanje posestnikov v Ameriko in da

bi moral še nekaj denarja dobiti. O tem je končno zvedel izseljenški nadzornik, čeprav je Ljubljano od Koblerjev precej oddaljena, ter je pojasnil prizadetim, da so nasledi izredno rafiniranemu sleparju. Trije oškodovanci so se potem od izseljenškega nadzornika v Ljubljani, čegar strokovnemu pojasnilu še vedno niso hoteli prav verjeti,

podali v Zagreb, kjer so se prepričali, da lažni dr. Huber ne razpolaga nobeno kvotno številko za izseljevanje v Zedinjene države in da je ves denar, t. j. 36.000 Din, ki so ga izročili Huberju, izgubljen.

Lažnega dr. Huberja so radi prevare aretirali v Zagrebu, žal pa uboge kmetijske žrtve ne bodo od tega imele drugega kakor dolgotrajno zasliševanje in končno veselje, da bo slepar obsojen na več let težke ječe.

Ta draščina sleparija naj bo našemu ljudstvu, ki hoče zaradi brezposelnosti v domovini odpotovati v Ameriko, v svarilo, naj ne zaupa tajnim izseljenškim agentom. Opozorjamo vnovič vse gg. župnike in župane, naj se ob sličnih primerih obračajo na banski izseljenški urad v Ljubljani za potrebne nasvete, s čimer bodo preprečili taka sleparstva.

Samomor srbskega književnika

Beograd, 3. aprila. Nocoj je izvršil samomor znani beografski književnik Vladislav Kačanski, sin starega barda. Izpil je večjo količino veronala. V pismu, ki ga je zapustil, pravi, da gre v smrt iz žalosti nad izgubljenim mladostjem in v bolesten spominu na nekdanji Beograd.

Enotna terminologija za železnice

Beograd, 3. aprila. Prometni minister je imenoval stalno komisijo, ki ima nalogo izdelati enotno terminologijo za železnice. Obenem je prepovedal v službenem poslovanju nadaljnjo uporabo izraza »vlak« namesto dosedanjega srbskega izraza »voz«, ki ga je svoječasno prepovedal kot takratni prometni minister dr. Korošec.

Obsodba zaradi komunistične propagande

Ljubljana, 3. aprila. Pred malim senatom je bil danes obsojen na 1 leto zapora bivši uradnik OUZD in vnet agitator bivše SLS Danilo Puc zaradi komunistične propagande po zakonu o zaščiti države.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 22.73, Berlin 13.515, Bruselj 7.8981, Budimpešta 9.8877, Curih 1094.4 do 1097.4 (1095.9), Dunaj 796.53—799.53 (798.04), London 274.97—275.77 (275.37), Newyork 56.399 do 56.595 (56.495), Pariz 221.58, Praga 167.28 do 168.08 (167.68), Trst 295.72—297.72 (296.72).

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, — Pariz 20.2175, — London 25.125, — Newyork 516.45, — Bruselj 72.06, — Milan 27.0725, — Madrid 64.65, — Berlin 123.29, — Dunaj 72.82, — Sofija 3.745, — Praga 15.30, — Varšava 57.90, — Budimpešta 90.225, — Bukarešta 3.075.

Kriza nemškega parlamentarizma

Ako doživi dr. Brüningova vlada nezaupnico, bo nemški državni zbor bržkone razpuščen.

Berlin, 3. aprila. Snoci je nemški državni zbor pričel z razpravo o vladni deklaraciji. Govorili so po vrsti zastopniki vseh strank. Voditelj socialistov Breitscheid je imel dolg govor, v katerem je najostreje kritiziral sedanjo vlado in izjavil, da se bo socialistična stranka borila proti njej do skrajnosti. Socialisti so predlagali nezaupnico vladi, nakar je bila seja odročena na danes. Na današnji seji bo govoril zastopnik nemških nacionalcev. Za njegov govor vlada v političnih krogih ogramno zanimanje, ker so nacionalci, kakor znano, jezikiček na tehtnici.

Med nacionalisti vlada velik razdor. Zmernejši krogi hočejo glasovati za vlado, dočim predlagajo drugi, naj se odgodi državni zbor do 14. aprila. Ministrski predsednik Brüning je odklonil odgoditev državnega zbora in zagrozil z razpustom zbornice, ako bo sprejeta nezaupnica vladi. Kakor poročajo listi, ima dr. Brüning že pooblastilo za razpust državnega zbora.

Na popoldanski seji nacionalistične državnozbornske frakcije je 37 poslancev glasovalo za nezaupnico vladi, 18 pa za zaupnico, dočim se je 8 članov vzdržalo glasovanja.

Anglija in versko preganjanje v Rusiji

Debata v zbornici lordov. — Angleška vlada nima namena, vmešati se v notranje zadeve Rusije.

London, 3. aprila. V lordski zbornici je canterburyski nadškof govoril o verskem preganjanju v Rusiji. Nadškof je v svojih izjavah naglašal, da ne izvršajo preganjanja ortodoksne cerkve v Rusiji iz dejstva, da je bila pravoslavna cerkev tesno spojena s carističnim režimom. Nedvomno je preganjanje pravoslavne cerkve v veliki meri povzročilo sovraštvo onih, ki so trpeli pod carističnim režimom, toda sovjetska kampanja je v glavnem naperjena proti vsaki formi teistične religije.

Komunisti smatrajo vse cerkve brez razlike za sovražnice nove socialne uredbe. Leta 1928. so zaprli v Rusiji 359 cerkva, 38 mošej in 50 sinagog in tudi lani so zaprli več sto cerkva.

Nadškof je nadalje izjavil, da je prejel avtentično poročilo o 20 primerih verskih preganjanj, v katerih je bilo 72 oseb obsojenih na smrt z ustrelitvijo, 112 pa na kazni od 2 do 12 let.

Tu ne gre za to, je nadaljeval govornik, za vprašanje, ali so diplomatski odnošaji med Rusijo in Anglijo koristni ali ne. Diplomatski odnošaji imajo za posledico tudi odgovornost. Prej ali slej bo morala angleška vlada pojasniti sovjetski vladi, da bo morala Rusija upoštevati javno mnenje Anglije, ako bo hotela doseči boljše diplo-

matične odnošaje z njo. Angleška vlada ima dolžnost, da presodi, kaj in na kak način so intervenirala v Rusiji za verske preganjanje. Mi ne moremo, je zaključil nadškof, predpisati sovjetski vladi, da izpremeni svoje stališče do vere, pravico pa imamo zahtevati, da sovjetska vlada pri izvajanju svoje verske politike upošteva potrebe cerkva.

V imenu vlade je odgovoril lord Parmoor, ki je v svojem odgovoru naglašal, da vlada v verskih vprašanih gotovo ostro nasprotuje med mnogi raznih držav, toda kljub temu je treba priznati, da je vzgojna metoda popolnoma notranja zadeva vsake države in da nobena zunanja intervencija v tej zadevi ni upravičena. Mi vsi, je nadaljeval Parmoor, obojujemo sistematično zamikavanje verskih svobodščin v Rusiji, toda nobena država ne more nastopiti proti temu, dokler ni dokazano, da so storjene krivice tako hude in velike, da se tičejo interesa vsega civiliziranega sveta. Končno pa obstaja še vedno načelo, da nobena država nima pravice vmešavati se v notranje zadeve druge države.

Zima v Rumuniji

Bukarešta, 3. aprila. V vsej Rumuniji je od včeraj zavladal hud mraz. V Besarabiji je zapadel debel sneg.

Patrijarh Dimitrije težko bolan

Beograd, 3. aprila. AA. Zdravstveno stanje patrijarha Dimitrija je neizpremenjeno resno. Davi ob 8. je bolnika pregledal zdravnik dr. Mihajlo Petrović in ugotovil:

»Zdravstveno stanje patrijarha Dimitrija je neizpremenjeno resno. Pljuča kažejo znake hipostatičnega vnetja. V oblistih se razvija resno taktično vnetje. Bolnik je pri zavesti. Subjektivni občutek je ugoden.«

Dr. Petrović je izjavil novinarjem, da se sestane zdravniški svet danes, da pa ni računati na kakršnekoli izpremembe do jutri zjutraj.

Katoliški blok v ČSR

Praga, 3. aprila. V poslanski zbornici se je vršila včeraj popoldne skupna seja zastopnikov slovaške ljudske stranke, nemške krščansko-socialne stranke in madžarske krščansko-socialne stranke. O seji je bil izdan naslednji komunikat:

Zastopniki slovaške ljudske, nemške krščansko-socialne in madžarske krščansko-socialne stranke so se sestali danes k skupni seji v vrho ustanovite katoliške blok. Po medsebojni izmenjavi misli sta bila soglasno dočlenjeni cilj in taktika katoliškega bloka. Prav tako pa se je tudi soglasno ugotovilo, da je ustanovitev katoliškega bloka v eminentnem interesu države. Češka ljudska stranka se seje ni udeležila, vendar pa je svojo odsotnost opravičila.

Poraz Nemcev v Gornji Šleziji

Varšava, 3. aprila. AA. Pri občinskih volitvah v Gornji Šleziji so bile poražene nemške stranke, ki so doslej imele večino. Od poljskih strank so zmagale opozicijske skupine. Listi naglašajo, da so izidi teh občinskih volitev poučnega pomena za stanje notranje politike na Poljskem.

Silen potres v Grčiji

Atene, 3. aprila. Potres, ki je bil zabeležen v Grčiji 31. marca, je napravil mnogo večjo škodo, kakor pa se je mislilo sprva. Šele sedaj so znane nekatere podrobnosti. V Volosu je trajal potres samo 15 sekund, vendar pa je porušil nad polovico hiš. Prebivalstvo je v paničnem strahu pobegnilo izven mesta in prenočilo na prostem. Na Peloponezu, zlasti v mestu Zahora, je trajal potres od 14.30 do 15.08. Ognjišče potresa je bilo v okolici Keramide, ki je popolnoma razdejana. V mestu Puri je porušenihi nad 500 hiš. Skupno škodo cenijo nad 15 milijonov drahem.

Nemško brodovje v Sredozemskem morju

Pariz, 3. aprila. AA. Po poročilu iz Berlina je večje število nemških bojnih ladij zapustilo Kiel. Nemške ladje so odplule na križarenje po Sredozemskem morju.

Lepši zobje
SARGOV
KALODONT

Razvoj in stanje trgovske stanovske organizacije

Iz govora predsednika g. dr. F. Windischerja na včerajšnjem občnem zboru Trgovskega društva »Merkur«.

Ljubljana, 3. aprila.

Tiha, akoro neopazeno je stopila naša organizacija v trideseto leto svojega obstanka in dela. Naše društvo ni uvrščati kar tako številčno med množico trgovskih društev, ki obstajajo pri nas. Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo je stanovska zveza, ki je posebnega pomena. Matična celica je ne samo v trgovski stanovski organizaciji, marveč v gospodarski stanovski organizaciji. Staro je društvo šele trideset let v resnici, ali ipak izhodišče preudarnega in smotrnega organizatornega prizadevanja na gospodarskem polju v Sloveniji. Današnji rod živi v narodnem pogledu in narodno političnem oziru všečno življenje. Rajše gleda naprej nego nazaj in misli, da življenje začneja jutri. Štiske, reve in nuje, ki so jih imeli Slovenci še ob početku tega stoletja, so jim komaj znane. V nacionalnem, kulturnem, socialnem in gospodarskem pogledu smo se Slovenci tako hitro povzpeli na neprijetno ugodnejšo stopinjo, nego je bila ona konec drugega desetletja našega stoletja, da je komaj dopovedati današnjemu rodu, kako temeljito in je pri nas v kratki dobi vse predrugačilo in izpremenilo. Kdo ve še danes, kako težko in okorno je bilo pisati o gospodarskih stvareh pri nas v začetku tega stoletja celo ljudem svoje stroke, kakšna nuja nas je imela, kadar je bilo treba pisati o posebnih gospodarskih pravnih. Kdo se danes zaveda, v kakšni stiski smo bili med obrtniki, med trgovci, da o industrialcih niti ne govorim in kako težko je bilo dobiti skupino obrtnikov, trgovcev, industrialcev na razgovor in posvet celo v ožjem krogu, kaj šele za javne nastopel. In temu se ni čuditi, zakaj niti nismo imeli strokovnih knjig niti strokovnih časopisov niti strokovno in stanovsko zaveznih ljudi, ki bi imeli voljo in pogum stopiti pred svoje druge in pred javnost za potrebe svojega stanu in svoje stroke. Pogum pravim, kajti poguma je bilo treba tistim redkimi, ki so imeli vsaj nekaj sposobnosti in vsaj nekaj neodvisnosti. Neodvisnosti pravim, ker se ni rado gledalo iz narodopolitičnih razlogov pa tudi ne iz stališča političnih organizacij ljudi in mož, ki bi želeli nastopati stvarljivo in prid in korist zahtev in potreb posameznega stanu in poedine gospodarske panoge.

Zanimanje naših trgovskih gospodarjev za tako lepo zamišljeno in potrebno napravo kakor je naša posredovalnica za službe in delo. Nevoljni in jezni bi postali, ako bi jim pripovedovali, kako se moramo mučiti in truditi, da ne utonemo radi pomanjkanja gromotnih sredstev navzlic temu, da je iz naše srede izvršena stanovska organizacija v Sloveniji in da je iz naše srede izhajalo celo delo za preporod in probujbo našega trgovskega stanu.

Ob petletnici našega društva je naš prijatelj in vneti delavec gospod Ivan Jelačin imel srečno misel in je prišel z modrim predlogom, da začnemo zbirati sredstva za svoj dom. Letos na jesen se uresniči njegova srečna zamisel. Gradi se Trgovski dom. Tudi naše društvo bo imelo mesta pod streho velike stavbe Trgovskega doma, ali priznati moramo, da je uresničenje te misli prišlo po drugem potu in na drug način nego smo mi mislili prva leta svojega mladostnega poleta v okrilju mlade stanovske organizacije. Ob teh spominih in ob tem primerjanju prvotnih načrtov in mladih zameli z resnično sedanjostjo, se človeka loteva razumljiva obojnost, ali otrepati se je treba malodušnosti in odgnati je treba žalostne misli. Računati je treba s svetom, kakoršen je in ne s takim, kakor si ga želimo. V težkih prilikah, ki so nam dane, moramo ipak naprej, neuklonljivo in neuklonjivo s trdno zavestjo, da pridemo do boljših časov in do vseučnejših razmer. Človek je nepopoln, optimist in navzlic razočaranju vztraja potrpljivo na večnem bregu pričakovanja.

Velik uspeh Ropasove v Ameriki

Altistka gđc. Zora Ropasova iz Novega mesta ima na svoji koncertni turneji po ameriških mestih krasne uspehe. Ameriški listi izpurno poročajo o njenih koncertih. O pevkinem koncertu v Girardu, Ohio, je poročevalec John Dolčić priobčil v »Prosvetici« zelo laskavo kritiko, v kateri pravi med drugim:

»Koncert altistke Ropasove je sijajno uspel. Ko je publika zagledala našo umetnico na odru, jo je pozdravila z burnim aplavzom. Ropasova je pela s takim navdušenjem, da je morala skoro vsako pesem ponoviti in je žela saive aplavza za vsako pesem. Res moram reči, da smo imeli prelep večer. Ponosni smo na našo umetnico, ki ima krasen, močan alt. Njen glas se je razlegal po dvorani kot šum studenca v lepi naravi.

Z istim entuziazmom je publika pozdravila tudi v Ameriki rojeno gđc. Albino Vahčićevo, ki je pevko tako lepo spremljevala na klavirju in nam še posebej zaigrala venček narodnih pesmi. Tudi nanjo smo lahko ponosni, ker obeta veliko na glasbenem polju. Ne smem pozabiti sinčka g. Godca, ki je naš pevk v lepi deklaraciji podaril krasen šopek Slovenske naselbine, povabite umetnico, da vam bo pela, dokler je še čas! Naša dolžnost je, da pokažemo tujemu svetu, kaj premoremo.

Iz Farrella, Pa. je poročal poročevalec Frank Kramer: »Obiščevali je pevki po vsaki točki tako aplavdiralo, da je morala pevka skoro vsako pesem ponoviti. Pevko je spremljala gđc. Vahčićeva iz Clevelanda, ki je med odmorom igrala na klavir lepe slovenske komade. Govoril sem z njo par besed. Mislim sem, da je bila rojena v stari domovini in sem se zelo čudil, ko mi je povedala, da je Američanka. Tako lepo govori slovensko.«

„Merkurjev“ občni zbor

Ljubljana, 3. aprila.

Občni zbor Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo se je vršil anochi pod predsedstvom društvenega predsednika g. dr. Frana Windischerja. Po otvoritvi občnega zbora je društveni predsednik v daljšem govoru razpravljal o aktualnih gospodarskih vprašanjih vobče ter o razmerah, ki se tičejo naše trgovine posebej. Del njegovega poročila priobčujemo na drugem mestu. Sledilo je obširno tajniško poročilo društvenega tajnika g. Antona Agnola. Izvrstno sestavljeno tajniško poročilo, ki govori o vseh važnejših dogodkih živahnega delavnega Trgovskega društva »Merkur«, je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem ter izrečena g. Antona Agnola za vgladno in pregledno poročilo zadržala občnega zbora. Po predlogu predsednika je občni zbor izrekel najlepšo zahvalo gosp. Pavlu Fabijanu, gg. Milanu in V. Lampetu kot načelnikom odtokov. Sledilo je poročilo društvenega blagajnika gospoda Joispa Kreka, v katerem je društveni blagajnik podal točen pregled o gospodarskem stanju in denarnem poslovanju društva »Merkur« ter njegovih posebnih ustanov in preteklem letu. Občni zbor je na predlog predsednika izrekel svojemu marljivemu in poštenemu blagajniku Joispu Kreku najlepšo zahvalo ter mu podelil po poročilu preglednika računov g. Joispa Urbančiča absolutorij. Dolgoletnemu uredniku »Trgovskega tovariša« g. Joispu Kavčiču je občni zbor izrekel priščno zahvalo.

Vršla se je nato volitev odbora in je bil vzklikoma soglasno ponovno voljen za predsednika d. dr. Fran Windischer, za podpredsednika pa gg. Joisip J. Kavčič, veletržec v Ljubljani in Janko Lozar, trgovski sodnik v Ljubljani. V odbor so bili voljeni sledeči gospodje: Pavel Fabijan, trgovec v Ljubljani, Ivan Jelačin st., veletržec v Ljubljani, Ivan Jeras, trg. ravnatelj v Ljubljani, Av-

gust Jurjavec, trgovec v Ljubljani, Fran Kovač, trgovec v Ljubljani, načelnik dr. Rudolf Marn, Ignac Novak, trgovec v Ljubljani, Mirko Teršan, trgovec v Ljubljani, Anton Verbič, trgovec v Ljubljani, ga. Jelka dr. Bretlova, lastnica tovarne v Ljubljani, ga. Ivanka Leakovic, trgovka v Ljubljani, g. Viktor Sober, trgovec v Ljubljani, Zvonimir Lukič, trgovec v Ljubljani, g. Janko Krek, trgovec v Ljubljani, Nadalje g. dr. Ivan Pless, zbornični tajnik v Ljubljani, Ciril Korosec, trgovski poslovodja v Ljubljani, Adolf Hribar, trgovski sodnik v Ljubljani, Milan Kovač, trgovski sodnik v Ljubljani, Josip Krek, knjigovodja v Ljubljani, Vilko Lampe, trgovski korespondent v Ljubljani, Valter Laurenčič, prokurist pivovarne »Unio« v Ljubljani, Anton Agnola, prokurist v Ljubljani, Karol Seljak, trgovski zastopnik, Slavka Bojanc, trgovska sodnica, Fran Adamič, trgovski poslovodja, Ivo Samec, prokurist v Ljubljani, Anton Skrajner, trgovski sodnik v Ljubljani in Fran Dolničar, knjigovodja v Ljubljani. Za pregledovalca računov sta bila ponovno izvoljena gospod Josip Malenšek, ravatelj Kmetijske posojilnice v Ljubljani in Josip Urbančič, trgovec v Ljubljani. Na predlog predsednika je občni zbor soglasno sklenil, da velja za leto 1930 ista ustanovna, članarina in pristopnina kakor za leto 1929. Po končanem dnevnem redu je predsednik zaključil občni zbor.

Za poplavljenca v Franciji

Čuli in čitali smo o strahovitih poplavalih na Francoskem, izredno težke človeške žrtve so zahtevale, nedogledno stvarno škodo povzročile. Čuli smo in čitali in sočustvovali.

Toda nam sega sočutje to pot daleč preko običajne mere.

Kajti se čutimo dolžnike. Poznamo poplave in njih grozote, sami smo jih v trepetu doživljali. Pa smo kratku doživljali nad vse blagodejno tolažbo, da so nam usmiljeno in z radodarnim roko prisločila na pomoč tudi srca onkraj meji, med njimi v bogati meri Francoska.

Zato se čutimo dolžnike. Veže nas pa s Francosko tudi še točno prijateljstvo. — Živo so nam v spominu obilni dokazi tega prijateljstva, ki smo jih doživljali s strani Francoske. Zato se dvojni čutimo dolžnike.

Prijatelj se spozna v nesreči. Vse nas je pretresla strahovita nesreča na Francoskem. Ze se je kar iz potrebe srca in brez slehernega javnega poziva pričela oglašati pri nas pomoč. Zato ustreza le vseopilni iskreni želji, ko se naj pomoč bednim poplavljencom na Francoskem še javno organizira in tako olajša in razširi.

Gospod ban dravske banovine je odredil »Francoski dan«, ki se naj vrši po vsej banovini 8. t. m. Ta dan bodi povečan pomoči za poplavljenca na Francoskem.

Rdeči križ ne bi bil zvest svoji plemeniti nalogi, ako se ne bi že od vsega kraja s vso vnaemo vdeleževal te plemenite akcije. Se tem potom kliče vsem in vsakomur:

Bratje in sestre, na pomoč bednim bratom in sestram na Francoskem!

Darove sprejemajo tudi vsi krajevni odbori in ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa.

Ljubljana, dne 2. aprila 1930.

Ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa.

Gostovanje članov Narodnega divadla

Umetniška višina praškega Narodnega divadla, njegove drame in opere, je že pol stoletja slavna. Njegovi umetniki obeh spolov so utirali visoki sloves češkoslovaškega dramatskega talenta ne le po Evropi, nego tudi preko morja. Ze pred svetovno vojno, v dobi največjih nacionalnih bojev in tekem, so celo Nemci priznavali, da stoji Narodni divadlo v prvi vrsti evropskih umetniških gledališč, a Hermann Bahr je zapisal, da umetnikov, kakršne je Voljan in nekateri tovaršili, ne premore nobena druga evropska drama.

Mošter Voljan je mrtve, a njegov duh in vgladno živi v njegovih poslednjih močno drame, ker ga zoli vodstvo praške drame kot svetlo izročilo. Predstave Narod. divadla so ostale v vsakem pogledu na najvišje dosežni višini sodobne dramatske umetnosti.

Snoči smo pozdravili zopet trojico umetnikov Narod. divadla, so Dostalova, zg. Vydra in Volja v silni, krasni, a sirašni rodinski drami Strindbergovi v Ljubljani že opetovan prav dobro uprizorjenam »Strindberg« (1. del). Kar sta podelila g. Dostalova kot Alisa in g. Vydra kot Edgar, je bilo po svoji psihološki intenzivnosti in tehničnem moštvoju umetnosti najpopolnejše lepote in učinkovitosti. G. Vydra je bil čudovito in izražanju nekakih občutkov, nesrečnika, ki ga kotler keratisti sledijo mečja, zavist in dolgača, da ubija sebe, ženo in vso okolico. Kneacija nam ostane nepozabna. Gospa Dostalova s bogato modalitornim glasom in silno izrazno mimiko je podala demonsko Aliso, bivšo igralko, z umetniško veličnostjo, ki je dosegla prekrasen višek v čisto naturalističnem zaključnem prizoru III. dejanja. Bila je velička in grozna.

Na določilo g. Volja, ki je igral Kurta, se je treba pač šele privaditi: prvič nam je bil večkrat nerazumljiv in semotivni palečkan. Imel pa je več jako naravnih in učinkovitih prizorov. Prav dobro je predstavljala histro gđc. Gabrijelčeva v eni sami sceni in stano ženo gđc. Rakarjeva.

Odlični gostje so nam podali pravo komorno predstavo in so bili po vseh dejanjih občutljivi raz pozorni pred zastori: ga Dostalova je prešla tudi šopek.

Zal, da je bil poset jedva zadovoljiv. Slovenci imajo vsaj izgovora, da kerka ne razumejo; ljubljanski Češkoslovaki pa nimate niti tega izgovora. Pač, bajt tako strašnih dram ne ljubijo. No, nocoj uprizaro naši dragi gostje veselo komedijo. Torej se nadejamo polne hiše Slovencev in Češkoslovakov.

ALBUS TERPENTINOVO MILO
pere temeljito in ne vsebuje škodljivih sestavin.

Albus Terpentinovo milo je blago milo, izdelano iz čistih masli in nima nikahih jedkih dodatkov. Z divno belo milnico pere perilo lahko in brez muke ter čuva tudi najnežnejšo tkanino. Z Albus Terpentinovo milom lahko operete vse, kar prenese vodo, od najfinjše svilne do najdebelejšega sukna. Gospodinja, ki uporablja Albus Terpentinovo Milo, ve, da jo vedno in enako dobro.

Albus Terpentinovo Milo
proizvaja: Albus tvornica mila d. d. NOVI SAD

ALBUS Terpentinovo MILO
se dobiva v vseh trgovinah.

Šole je bila kot izredni izražali talent angažirana najprej pri Intimnem gledališču na Smučova v Pragi, nato takoj na Meštem gledališču na Vinohradih, kjer je igrala glavne in najožje vloge s tolikim uspehom, da je bila že po poldružen letu podeljena v najuglednejši ansambli češkoslovaški, i Narod. divadlu. Njena umetniška kariera je torej naravnost čudovita. Izra vse razbije ženske vloge, glasi pa problematične ženske: Sonja, Ana Karenina, Divja raka i. dr. Psihološki problemi jo uspešno zanimalo in izra ženske komičarske delavnosti zlasti krasno.

Čudovito pa je tudi njeno literarno delovanje. Stara je komaj 26 let in izdala že 10 knjigi. Napisala je knjigo verzov, dve knjigi pravilic, knjigo humorističnih esejev, štiri romane (1 in 2) in trije komedije, ki so izgraje v velikim uspehom po vsem Češkoslovaškem: »Madia s obeh« - »Zabity« (ki je preveden na slovensko) in »Laska noni vlečko« (Ljubzen si vse). Ta silno produktivna talent je tudi med Češkoslovaški izredna izmena. Drevi se nam veseloimpečna igralca pisateljica predstavi na odru v lastni komediji.

Drzna žepna tatvina
Ljubljana, 3. aprila.

Včeraj je prišla v Ljubljano posestnica Terezija Pajser iz Podčate pri Vrhniki. Nakupila je razno blago, okoli 10, pa je odšla na borzo dela, da tam počke kakega fantiča, ki bi ji šel za pastirja. Na borzi dela je bilo precej brezposelnih delavcev in eden med njimi, star kakih 24 let, se ji je ponudil za pastirja. Pajserjevi je bil seveda že prestar. Tedaj je mislil omeniti, da ve za nekoga 16letnega fanta, ki bi rad šel za pastirja. Odšla sta iz mesta proti Sv. Križu. Med Kolinsko tovarno in tovarno za kofe pa je neznanec nenadoma sešel Pajserjevi v žep in ji bliskoma ukradel denarnico z 800 Din. Nato je začel teči, kar so za nesle nosele čez Ljubljansko polje proti Dunjski cesti. Pajserjeva je presenečena začela glasno kričati, narkar je za drznim tatom stekla neka učemka, ki je spetoma neprestano kričala: »Držite tatula!

Tat, ki je imel urne noge in ga niso mogli dohvatiti, je stekel proti artiljerijski vojašnici in se tam izgubil. Kasneje je vojak, ki je bil na straži, izpovedal, da je videl nekoga moškega, ki je stopil na avtoobvo in se odpravil proti Ježici. Tat je bil srednje postave, obleden v preprosto obleko. Policija ima njegov točen opis in zato najbrže ne bo dolgo na svobodi.

Na policiji je tudi prišel gostilniški poslovodja Ivan Ložič, da je v gostilni »Trnovski zvon« na Krakovskem nasipu št. 14 pozabil na stranišču listnico s 300 Din. Kasneje je listnico pogrešil, ko pa je šel na stranišče, je ni več našel.

Iz gledališke pisarne
Drama

Člani praškega Narodnega divadla, gđc. Scheinpflugova, za Dostalova in z Vydra sozvajajo nocoj poslednjič v letošnji sezoni v naši drami. Vprizori se trojejanke komedija »Ljubzen si vse«, katero je napisala gđc. Scheinpflugova, ki obenem tudi igra glavno vlogo. Gostovanje se vrši izven abonmaja in opozarjamo nam vse prijatelje slovenske in češke drame. Konec predstave je ob 32. uri.

Nemurova komedija »Za ljubzen si zdravila« se vprizori v ljubljanski drami v petek, dne 4. t. m. za red A. Zasedba občijana, režiser prof. Sestova. Komedija je polna ljubkih zapletov, prave neprilicene komike in izvrstno zabava poslušalce. Začetek točno ob 20. uri.

Dva premijeri v ljubljanski drami. Prilagodni eden boza v ljubljanski drami dva premijeri in sicer se bo vprizorila prvokrat na našem odru komedija »Ljubimec svoje žene«, katero je napisal srbski dramatik pisec Mita Dimitrijevič. Komedija se študira pod vodstvom prof. Sestiva. Takoj za to izvirno komedijo pa bo premijera angleške vojne drame »Konec poje«, ki se bo vprizorila v režiji g. Cirila Debevasa.

Opera
Danes se poje ljubljanska klasična opereta Joh. Straussa »Nepotipi« za abonma C. Sodelinjo naše prijazne operne in operetne moči: gđc. Madičeva, ga Poličeva, gđc. Španova ter gg. Peček, Kovač (mesto obojelega z. Gostič), Drenovec, Povha, Janko, Mohorič, Simončič, Nevelj, Šoldi in drugi. Dirigent: g. Neffat; režiser: g. Povha.

Beležnica
KOLEDAR.
Danes: Četrtek, 3. aprila 1930, katoličani: Rihard; pravoslavni: 21. marca, Jakov, DANAŠNJE PRIREDITVE.

Bülowi spomini potlačeni
Tako po smrti bivšega slavnega cesarskega kancelarja in zunanega ministra kneza Bülowa so bili napovedani njegovi spomini, o katerih se je govorilo, da izidejo na željo umrlega čez tri mesece. Najvažnejšo zgodovinsko vrednost so pripisovali dokumentom, katere naj bi smela objaviti znana Ullsteinova poročevalska agencija. Stari državnik je baje pisal izredno odkritosrčno o mednarodni politiki, v kateri je igral sam odlično vlogo, pa tudi o raznih velikih cesarske Nemčije, s katerimi je vodil zunanjo politiko. Minilo so pa že davno trije meseci in o Bülowih spominih ni duha ne sluha. Jasno je, da se je moralo zgoditi nekaj važnega, kar je zadržalo objavo spominov in da je imel nekdo velik interes na tem, da Bülowi spomini sploh ne pridejo v javnost.

Sele te dni je »Welt am Abend« objavil to zadevo. Čim je prišla v javnost vest, da bodo Bülowi spomini objavljeni, so napeli bivši cesarski diplomati vse sile in ves svoj vpliv, da bi izšli spomini močno cenzurirani, če bi že ne mogli objave preprečiti. Bülow se namreč v svojih spominih ne izražajo posebno laskavo o cesarskih diplomatih, od katerih so zdaj nekateri republikanski diplomati. Posebno ostro kritizira kancelar akcijo tek gospodov tik pred svetovno vojno, Bülow je vedno zagovarjal stališče, da bi bila nemška diplomacija lahko preprečila svetovno vojno. Njegovi razlogi so zelo neprijetni za nekatero tek gospodov in zato je napela njihova klika v zunanjem ministstvu vse sile, da Bülowi spomini ne pridejo v javnost.

Nemško zunanje ministrstvo si je tudi globoko oddahnilo, ko se je izkazalo, da manjkajo v spominih bivšega nemškega poslanika v Londonu kneza Lichnowskega nekateri dokumenti, ki zelo kompromitirajo nemško diplomacijo. Iz Londona pa poročajo, da je bila že pripravljena tudi angleška izdaja Bülowih spominov.

Pa ameriško.
— Gospod, ljubim vašo hčerko tako, da z besedami sploh ne morem povedati.
— Če ne morete z besedami, pa povejte s številkami.

Edgar Wallace:

Vrata izdajalcev

Roman

— Kako veste to? — je vprašala Diana presenečeno.

— Vaš mož mi je telefoniral. Dobro bi bilo, da bi me telefoniral vedno tako razburjeno. Mawseyja sem poslal drugam. Dober delavec je, samo misli premalo. Upam, da nam njegova prismondarija ne bo delala sitnosti. Kaj ga pošljem tja, kjer ga ne bodo mogli ujeti.

— Gospod Trayne, zakaj zaposljuje te ljudi njegove vrste?

Trayne se je dobrodušno nasmehnil. Njegov smehljaj je bil res očarljiv.

— Saj sem že rekel, da je dober delavec, a poleg tega sem dolžan njegovi ženi hvaležnost. Seveda ne slutim ne ona, ne on, zakaj. Toda hvaležnost je že od nekdanj moja slabost.

Diana si je zamišljeno grizla nohte.

— Dejali ste šestindvajsetega?

Trayne je prikimal.

— To je prežgodaj.

— Davi sem zvedel, da ima Richard Hallowell tega dne službo.

Diana ga je presenečeno pogledala.

— Richard Hallowell? Kaj ima on opraviti z vašim naklepom?

— Zelo mnogo, — je odgovoril Trayne. — Kaj niste čitali Grahamske knjžice?

Diana je odkimala z glavo.

— Zdi se, da vaš dragi prijatelj Graham ni imel časa, da bi vam to zadevo pojasnil. Ta dan je prikladen iz mnogih razlogov. Ugodna sta oseka in luna faza, ker bo tik po mlaju. Poleg tega je ta dan neposredno pred otvoritvijo parlamenta, ko bodo potrebovali kraljevsko krono in žezlo. Ne vem samo, kakšno bo vreme. Upam, da bo deževalo.

— Vrtnarja pošljete torej drugam?

Trayne je pritrdil.

— Toda ne pošiljal bi ga proč, če bi ne potreboval tam od dancs drugega moža — dobrega krojača, — je dejal Trayne.

Diana je bilo sicer tesno pri srcu, vendar se je pa zasmejala.

— Kaj pravite? Dobra krojača? Da ne pozabim, Trayne, — je dejala nepričakovano, — obljubili ste mi bogato nagrado. Kaj torej zahtevate od mene?

Tiger Trayne jo je pogledal, rekoč:

— Vaša naloga je sila enostavna. Želim samo, da obedujete z lady Cynthio Ruislipovo.

Diana ga je presenečeno pogledala.

— Obedovati? Jaz? — se je zasmejala zaničljivo. — Kaj mislite, da bi me lady Cynthie Ruislipova povabila na obed? Kaj ne veste, kakšen odgovor bi prinesel vaš sluga od nje? To je blazna ideja. V tem pogledu vam pač ne morem ustreči.

Trayne je vstal, skrbno je zložil ilustracijo in jo položil na mizo, kjer jo je bil našel.

— Nasprotno, zelo koristni mi boste. Saj ste bili zaročeni z bratom Grahama Hallowella, kajne?

Diana je pritrdila.

— Dečko? — je vprašal Trayne. — Vem o njem samo, da je dober in pošten.

— On... je začela Diana, toda Trayne je zamahnil z roko, češ, naj molči.

— O njem hočem vedeti samo to, kakšen je v uniformi. Že večkrat sem

ga fotografiral od vseh strani. Seveda nima o tem niti pojma. Ste se kdaj stali z lady Cynthio kot Hallowellova nevesta?

— Da, — je odgovorila Diana nestrpno pričakujoč pojasnila, kam meri.

— Torej si nista docela tuji? To je važno. Zares ne vem, zakaj bi šestindvajsetega ne mogli obedovati v Toweru?

— Toda... to je docela izključeno, — je trdila Diana.

— Vedel sem, da porečete tako, — je dejal Trayne smeje.

— Recimo, da bi res obedovala v Toweru. Kakšno korist bi imeli vi od tega? — je vprašala Diana nervozno.

— Kaj ne veste, kakšno nevarnost bi nakopali z obedom v Toweru na mojo glavo, če bi morda padel sum na Grahama?

— Zagotavljam vas, da sem premislil vsako podrobnost, — je dejal Tiger mirno. — Zadoštuje, da se udeležite obeda. Zdjaj pa poslušajte, Diana, — upam, da se ne jezite, da vas kličem kar po imenu. — je pripomnil in se priklonil.

Diana je z nestrpno kretnjo pokazala, da zdaj ni čas za kavalirstvo.

— Londonski Tower je eden naših najzanimivejših anahronizmov, — je dejal Tiger. — Tam so ukoreninjene navade še iz srednjega veka in ena njegovih posebnosti je geslo, katero rabijo ponoči. In to geslo moram poznati. Šestindvajsetega jutraj bom vedel, da je to ena štirih besed, toda katera je, to se določi šele v zadnjem hipu.

Diana ga je smeje pogledala.

— In kdo mi pove to geslo? — je vprašala sarkastično.

— Polkovnik, je odgovoril Trayne.

— V Tower pridete ob sedmih in oblečeni boste za obed.

— A pet minut čez sedem bom zopet zunaj, je dejala smeje. — Vi ne poznate lady Cynthie.

— Ko pridete v polkovnikovo stanovanje, — je nadaljeval Trayne, ne da bi se zmenil za njene pomisleke, — se obrnete na slugo, ki vas morda pozna, in on obvesti o vašem prihodu polkovnika.

— Lady Cynthio, — ga je prekinila Diana.

— Polkovnika, — je ponovil Tiger mirno. — Lady Cynthie ne bo doma. Eno uro pred obedom bo poklicana nekam na obisk. Nikar se ne bojte. Lady Cynthie Ruislipove ne bo v Toweru, pač pa bo doma polkovnik. Morda bo malo presenečen ali celo v zadregi, ko vas zagleda. Porečete mu, da je vam nekdo telefoniiral in vas povabil na obed in da mislite, da je bila lady Cynthie. Presenečen bo. Namignete mu, da ste preložili važno sejo, samo da bi se mogli odzvati vabilu. Ne preostane mu nič drugega nego povabiti vas na obed. A vaša stvar bo — skomignil je z rameni — kako spravite iz njega geslo. Ob desetih ga poprosite, naj vas spremi domov. Polkovnik je izredno galanten in ustreže vam, kajti lady Cynthie mu že vnaprej sporoči, da se vrne šele po polnoči.

— Ste prepričani, da se bo vse tako zgodilo? — je vprašala Diana nervozno.

— Padalo in žena.

— Kaj se je zgodilo, da se je tvoji prijatelj ločil od žene?

— Edini vzrok je ta, da so bila njena usta pravo nasprotje padala. Padalo se sploh ne odpre, njena usta se pa sploh niso zaprla.

Poln parnik ženinov iz Amerike

1000 grških fantov iz Amerike prispe v staro domovino po neveste.

V grškem pristanišču Pireju se pripravljajo na svečan sprejem parnika »Saturnia«, ki prispe ta mesec in pripelje iz Amerike dragocen tovor — 1000 ženinov. Kakor v drugih evropskih državah, tako je tudi v Grčiji preveč žensk in posledica tega je, da mnoge ne morejo najti ženinov in da ostanejo same ali stare device. Ko so možitve željna grška dekleta iz novin zvedela, da je v Ameriki premalo žensk in da njihovi rojaki v deželi dolarja zamaščejo neveste in sicer celo neveste brez bala in dote, so sklenile pomagati jim iz zadrege. In tako je sklenilo 1000 grških deklet pisati grško-amerikemu društvu »Ahaapa«, v katerem je organiziranih 33.000 v Ameriki bivaajočih Grkov, ter ponuditi roko in srce onim članom, ki bi hoteli priti po neveste v svojo staro domovino.

Ponudba je bila v društvu navdušeno sprejeta in odbor je takoj odgovoril odboru možitve željnih Grkinj, naj mu pošlje fotografije vseh kandidat. Z obratno pošto je dobil odbor v zavoju 1000 fotografij grških deklet vseh tipov, velikosti in starosti, obenem pa pismo s podpismi vseh deklet, v katerem grški odbor zagotavlja ameriške kolege, da mislijo dekleta resno in da so pripravljena priti na sestanek v Pirej. Odbor je pozval neporočene člane kluba, naj se obvezno prijavijo in obljubil jim je poskrbeti poseben parnik, s katerim bi se odpravili grški fantje v staro domovino, od koder bi pripeljali mlade žene.

Seveda je pa odbor pripomnil, da bo parnik na razpolago samo, če se prijavi zadostno število ženinov. V določenem roku je dobil odbor 1000 prijav in tako je bil izlet grških fantov v staro domovino po neveste zagotovljen.

Parnik »Saturnia« pripelje 1000 ženinov v grško pristanišče Pirej, kjer bodo že čakala grška dekleta. Med vožnjo pokažejo ženinom fotografije njihovih bodočih boljših polovic in prosti čas na parniku porabijo fantje, da si izberejo neveste. Seznanijo se pa z njimi šele na Akropoli, kamor odvedejo žene v svečani procesiji. Kandidatke so že poskrbele, da zlezejo v zakonski tarem urno in brez posebnih ceremonij, da bi se ta ali oni fant v zadnjem hipu ne skesal. Ekspedicijo ženinov iz Amerike vodi neki Amelio Emboldi, ki si obeta od nje velik uspeh in tudi masten zaslužek, sam se pa ne namerava oženiti.

Takale ženitev na debelo ni napačna ideja. Morda bodo sledili Grkom tudi drugi narodi in če jim bodo, ne bo več toliko samic, kakor zdaj. Seveda je pa veliko vprašanje, če so tudi fantje drugih narodov v Ameriki tako zavedni in požrtvovalni, da bi bili pripravljeni organizirati celo ekspedicijo v staro domovino in natovoriti poln parnik nevest. Najbrž se tu ne bo obnesel prepogovor, da zgledi vlečejo, temveč bodo ostali grški fantje na veliko žalost samic drugih narodov v svoji plemeniti požrtvovalnosti osamljeni.

Cosima Wagnerjeva umrla

Iz življenja soproge slavnega skladatelja.

V Bayreuthu je umrla v torek v 93. letu starosti soproga slavnega nemškega skladatelja Cosima Wagnerjeva. Zadnja leta je bila težko bolna in je skoro popolnoma oslepele.

Cosima Wagnerjeva je bila rojena kot drugo dete iz ljubavnega razmerja skladatelja Liszta s francosko pisateljico grofico d' Agoult 25. decembra 1837. Najprej jo je vzgajala mati, pozneje je pa Liszt poveril skrb za svojo hčerko, ki mu je bila po duševnih in telesnih lastnostih močno podobna, materi svojega učenca, poznejšega slavnega dirigenta Hansa Bülowa. Lisztovo ljubavno razmerje z grofico d' Agoult se je bilo namreč razdrilo in skladatelj je bil našel novo ljubico v osebi kneginje Sayn-Wittgenstein.

Cosima se je l. 1857 poročila z Bülowim, toda zakon ni bil srečen. Vzela sta se iz vzajemnega spoštovanja in simpatije, prave ljubezni pa ni bilo. Skupno življenje je postalo kmalu nezno, ker je bil Bülow silno nervozen in ker je primanjkovalo zakoncem denarja. Cosima se ni mogla zadovoljiti z življenjem ob strani moža, ki je bil samo reproducirajoči, ne pa tvorni duh. Vedno bolj se je mlada žena navduševala za največjega nemškega genija preteklega stoletja Richarda Wagnerja, s katerim se je seznanila v novembru 1863.

Idealizirajoča nemška historijografija hoče videti v vsem, kar je sledilo, izraz umetniškega navdušenja in višjega smisla za dolžnost, toda v razmerju

Cosime Bülowe do Wagnerja je bila v prvi vrsti strastna ljubezen zrele ženske, katero je bila veličina oboževanega moža popolnoma očarala. In iz te ljubezni je izviral sila, razumevanje in udanost. Sila ljubezni je bila tako velika, da je premagala vse družabne predsodke, obenem je pa zatrla v Wagnerjevo dušo ono ljubezen, ki se je umetniško vtelesila v »Tristanu in Isoldi«. Ljubezen do nežne Matilde Wesendonkove je bila pozna pomlad Wagnerjevega življenja, dočim mu je dala Cosima Bülowa bogato poletje in zrelo žetev. Tej ponosni ženski je bilo vseeno, kaj govori o nji svet, udala se je ljubeznemu možu brez pomisleka, razumela ga je, kakor nihče drugi, posegla je s svojo krepko roko in z vsilo svoje velike osebnosti v njegovo življenje.

Poročila sta se šele l. 1870, ko sta imela že tri nezakonske otroke. Brez Cosime Wagnerjeve bi najbrž ne bilo Bayreutha in Wagnerjev načrt slavnostnih iger bi bil ostal samo na papirju. Gotovo je bila Cosima Wagnerjeva edino bitje, ki je moglo ohraniti po skladateljevi smrti s svojo žilavostjo in izredno energijo bayreuthsko idejo. Zadnja leta, ko so se pokazale katastrofalne posledice finančne krize med vojno in po vojni in ko Wagnerjeva dela niso več uživala avtorske zaščite, so se temelji velikega podjetja močno omajali in Wagnerjeva vdova je zašla celo v denarne stiske, kljub temu je pa ostala do zadnjega trenutka zvesta preteklosti in obnovitev bay-

reuthskih iger je bila zadnja velika radost, katero ji je naklonilo njeno dolgo in bogato življenje. Po mojstrovni smrti l. 1883 je sama prevzela upravo bayreuthskega gledališča, katero je pozneje prepustila svojemu sinu Siegfriedu, vendar je pa ostala središče bayreuthskega gledališkega življenja.

Zgodovinar bo pokojni morda očital, da se je prestrogo držala tradicije in da je bila zato večkrat ovira napredka, zlasti v pogledu inscenacije in režije, v kateri Bayreuth na škodo stvari same ni znal korakati z duhom časa. Nihče ji pa ne bo mogel odreketi obudovanja kot osebnosti, v kateri je bila združena vsa veličina pogumne, žilave, požrtvovalne, ljubeče in udane žene.

Napoleon ni bil Korzičan

Že zadnjič smo mimogrede omenili, da je prišel francoski učenjak dr. Dagnet do presenečljivega zaključka, da Napoleon ni bil rojen na Korziki, temveč v Bretanji. Dr. Dagnet je predsednik akademije, zgodovine in literature v Saint Malo. Mož trdi, da Napoleona l. ne moremo nazivati »Mali Korzičan«, ker je bil v resnici rojen v Bretanji in sicer v Penanversu blizu Morlaixa. Učenjak je nedavno posetil Korziko in se je na lastne oči prepričal, da mesto Ajaccio, ki je veljalo doslej za Napoleonov rojstni kraj, ne more izdati duplikata domovinskega lista bivšega francoskega cesarja. Manjkajo torej vsi uradni dokazi, da je mali Veliki Bonaparte res zagledal luč sveta v glavnem mestu Korzike.

Pa tudi bretansko mestece Penanvers nima dokazov, na podlagi katerih bi moglo izdati listine o rojstvu slavnega vojskovođe. Pač pa je tu okolnost, kateri pripisuje dr. Dagnet velik pomen in sicer, da so iz matrike mesta Penanversa iztrgani listi, na katerih so bili zabeleženi novorojenčki v letih 1760 do 1770. Napoleon je bil pa rojen l. 1769. Takrat je pripadal Penanversu generalu Marbeusu, ki je bil več let guverner otoka Korzike. General je bil prijatelj rodbine Bonaparte, katere člani so preživeli vsako leto pasje dneve hude vročine na generalovem veleposilstvu v Bretanji. Leta 1769 se je mudila Napoleonova mati v generalovem gradu v Penanversu in tu je bil rojen Napoleon I. Pozneje je nekdo iztrgal iz matrike dotični list in tako je zabil edino sled, ki bi mogla dokazati, da Napoleon ni bil rojen v Ajacciu.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Njen ideal.

— Moja prijateljica pravi, da se hoče omožiti brezpogojno s svojim idealom.

— Kdo pa je njen ideal?

— Fant, ki bi jo hotel vzeti.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Potrni v globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naša preljuba mamica, tašča in stara mamica, gospa

Amalija Baloh,

roj. Šterk

posestnica

danes ob 1/2 6. uri po kratki in mukopolni bolezni, prevadena s tolažili sv. vere, v 68. letu Bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v soboto, dne 5. aprila 1930, ob 16. uri iz hiše žalosti, Kladezna ulica št. 9, k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 7. aprila 1930 ob 8. uri v farni trnovski cerkvi v Ljubljani.

Ljubljana, dne 3. aprila 1930.

Franc Baloh, ravnatelj, sin. Zana por. Linsbauer, Klara, Malči por. Lininger, Gita por. Kordiš, hčerke. Latči Baloh roj. Dimnik, sinaha. inž. Jos. Linsbauer, Alfred Lininger, trgovec, Joško Kordiš, trgovec, zetie. Dafi Baloh, vnik.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.

Na obroke

kupite lahko vsakovrstno blago s posredovanjem Kreditne zadruge detaljnih trgovcev, Cigaletova ulica 1. Posreduje hitro in diskretno. 34/T

Stalna razstava

umetniških slik in velika izbira okvirjev. Pravkar prispeli novi moderni vzorci. — A. Kos, Ljubljana, Mestni trg 25, nasproti magistrata. 1238

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, posteljne odeje najcenejše kupite pri

RUDOLF SEVER

Marijin trg 2

Zahtevajte vzorce! 29/T

Gostilno

dobro idočo, na prometni točki na deželi, oddal s 15. majem podjetni osebi na račun ali v najem. Informacije daje Milan Modic, Novakova ulica 1. 1273

Lepa zidana hiša

z opoko krita, na lepem kraju, 3 km od trga, z gozdom, njivo in vrtom, radi smrti naprodati za 35.000 Din. Več pove K. Cizel, Vranksko pri Celju. 1271

Dobro šiviljo

za plašče in obleke sprejemem na dom. Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 1270

Mlekarja

praktično izvežbanega, večšega živinoreja in vseh poljskih opravil, oženjenega brez dece, starost 35 do 45 let, sprejemem takoj. Stanost zasigurana. Pogoje in spričevala, da je že bil v službi, je poslati na naslov: Mihajlo L. Novakovič, trgovac, Beograd, Birčaninova 23. 1272

Dežni plašč

najnovije fazonne dobite tudi, če nimate gotovine. Imate morda staro srebro ali zlato, srebrne krone ali zlatnike, vrednostne papirje ali sterske vrednote, vse vam vzame najbolje v račun Jančigaj, Ljubljana, Tavčarjeva 1.

Makulturni papir

leži à Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Browning pištole

floberte, lovske puške, pištole za straženje psov, lovske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

